

T.C.

T.B.M.M. KÜTÜPHANESİ

SAĞLIK BAKANLIĞI

Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

**ULUSAL
ÇEVRE SAĞLIĞI
PROGRAMI**

TBMM
Kütüphanesi

**OCAK 2001
ANKARA**

İÇİNDEKİLER

1. KURUMSAL YAPI VE YÖNETİM ARAÇLARI	1
1.1. Yönetim - Yetkili Kuruluşlar	1
1.2. Yasal Düzenlemeler	2
1.3. Yönetim Erkinin Oluşma / Karar Süreci	4
1.4. Finansman	5
1.5. Çevre ve Sağlık Bilgi Sistemleri	6
1.6. Eğitim	8
1.6.1. Halk Eğitimi	8
1.6.2. Personel Eğitimi	10
1.7. Standart Belirleme ve İzleme	11
1.8. Araştırma, Teknoloji İzleme ve Geliştirme	14
1.9. Uluslar Arası İlişkiler	16
2. GENEL ÇEVRESEL SORUNLAR	17
2.1. Su Kaynakları Kirliliği	17
2.2. Toprak Kirliliği	18
2.3. Radyasyon	21
2.4. Afetler	23
3. YAŞAM ORTAMLARI	26
3.1. Yerleşim Yerleri ve Alanların Planlanması	26
3.2. Konut Sağlığı	28

3.3. Atıklar	31
3.3.1. İnsan ve Hayvan Atıkları	31
3.3.2. Katı Atıklar	32
3.3.3. Tıbbi Atıklar	34
3.4. İçme ve Kullanma Suyu	36
3.5. Kamuya Açık Yerler	38
3.6. Vektör ve Başıboş Hayvanlar	41
3.7. Gürültü	43
4. SEKTÖRLER	46
4.1. Tarım, Hayvancılık ve Su Ürünleri Sektörü	46
4.2. Gıda Sektörü ve Gıda Güvenliği	49
4.3. Enerji Sektörü	51
4.4. Turizm Sektörü	55
4.5. Sanayi Sektörü	58
4.6. Ulaşım Sektörü	61
4.7. Diğer Hizmet Sektörleri	64
5. SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMLERİ	66
5.1. Sosyal Çevre	66
5.2. Kişisel Hijyen ve Yakın Çevre	68
6. DAHA GENİŞ BİLGİ İÇİN KAYNAKLAR	73

6. DAHA GENİŞ BİLGİ İÇİN KAYNAKLAR

1. Begon, M. Harper, J. L. Tojstend, Colin, R. Ecology, Blackwell Scientific Publication, Oxford, 1987.
2. Güttfried, S. Et al. Biology, Prentice Hall, Englewood Cliffs, New Jersey, 4. Ed. 1987.
3. Otto. J. H. Towel, A. Bradley, J. V. Modern Biology, Holt Rinehart and Winston Publishers, New York, 1981.
4. Howe, M. G. Laroin, J. A. Environmental Medicine, William Hainemann Medical Books Ltd. London. 1973.
5. Güler, Ç. Ekoloji, Sağlık ve Sosyal Yardım Vakfı Dergisi, 1, 3, (2-6), Temmuz 1991.
6. Last, J. M. Public Health and Human Ecology, Appleton-Lange, East Norwalk, Connecticut, 1987.
7. Güler, Ç. Çobanoğlu, Z. , Çevre Sağlığının İlkeleri ve Genel Bakış Açısı, Çevre Sağlığı Temel Kaynak Dizisi No. 1, TC. Sağlık Bakanlığı Sağlık Projesi Genel Koordinatörlüğü, TC. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, ISBN 975-7572-49-7, Ankara 1994.
8. Güler, Ç. , Çobanoğlu, Z. Çocuk ve Çevre, Çevre Sağlığı Temel Kaynak Dizisi No. 23, TC. Sağlık Bakanlığı Sağlık Projesi Genel Koordinatörlüğü, TC. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, ISBN 975-7572-24-1, Ankara 1994.
9. Topuzoğlu, İ. Çevre Sağlığı ve İş Sağlığı, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara, 1979.
10. Fişek, N. H. Halk Sağlığına Giriş, H. Ü. DSÖ Hizmet Araştırma ve Araştırmacı Yetiştirme Merkezi Yayını, No. 2, Ankara, 1983.
11. Güler, Ç. Çevre ve Sağlık Üzerine Etkileri, Sağlık, Toplum ve Çevre Bülteni, 1, 3, 3-8, Mart 1991.
12. Güler, Ç. Çevre ve Sağlık, Tıbbi Dokümantasyon Merkezi Yayınları, ISBN-975-7431-01-X Ankara, 1992.
13. Güler, Ç. , Çobanoğlu, Z. , Vektör, Kemirici ve Başıboş Hayvanların Kontrolü, Çevre Sağlığı Temel Kaynak Dizisi No. 31, TC. Sağlık Bakanlığı Sağlık Projesi Genel Koordinatörlüğü, TC. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, ISBN 975-7572-32-2, Ankara 1994.
14. Güler, Ç. Çobanoğlu, Z. Çevre Kirliliğine Vücut Cevabı ve Beslenme, Çevre Sağlığı Temel Kaynak Dizisi No. 6, TC. Sağlık Bakanlığı Sağlık Projesi Genel Koordinatörlüğü, TC. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, ISBN 975-7572-53-5, Ankara 1994.
15. Güler, Ç. , Çobanoğlu, Z. Besin Kirliliği, Çevre Sağlığı Temel Kaynak Dizisi No. 11, TC. Sağlık Bakanlığı Sağlık Projesi Genel Koordinatörlüğü, TC. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, ISBN 975-7572-59-4, Ankara 1994.
16. Güler, Ç. Su Besin ve Konut Sağlığı, Hatiboğlu Yayınevi, Ankara, 1987.
17. Güler, Ç. Su Ve Besinler, Merhaba Sağlık, 1, 3, 1-3, Kasım 1992.

18. Tarcher, Alyce Bezman, *Principles and Practice of Environmental Medicine*, Penum Medical Book Company, New York and London, 1991.
19. Bellinger, D., Leviton, A., Waternauw, C. Et al. Longitudinal analysis of pre-natal and Postnatal Lead Exposure and Early Cognitive Development, *N. Engl. J. Med.* 316, 1038, 1987.
20. US Environmental Protection Agency, Office of Toxic Substances : Core Activities of Office of Toxic Substances, Draft Program Plan, EPA Publication, 560/4-740d05, US Environmental Protection Agency, Washington, 1976.
21. US International Trade Commission : Synthetic Chemicals, US Production and Sales, Annual Reports of 1989.
22. American College of Physicians : Occupational and Environmental Medicine : The Internists Role. A Position Paper, *Annu Int Med.* 113, 974, 1990.
23. Institute of Medicine, Role of the Primary Care Physician in Occupational and Environmental Medicine, National Academy Press, Washington, 1988.
24. Needlaman H. L. Schell, A. Bellinger D. The Longterm Effects of Exposure to Low Doses of Lead in Childhood. An 11- year follow- up report. *N Engl J Med.* 322, 83, 1990.
25. Klaassen, C. D. Eaton, D. L. Publishers, of *Toxicology*, Casarett and Doulls *Toxicology, The Basic Science of Poisons*, Amdur, M. O. Doull, J. Claassen C. D. Ergamon Press, New York, 1991.
26. Vessel, E. S. Effects of Human Physiologic and Genetic Variability on the Development and Expression of Polluters Related Diseases, In *Environmental Impacts on Human Health, The Agenda for Long-Term Research and Development*, Draggan, S. Cohrssen J. J. Morrison, R. E. (Eds) Praeger, New York, 1987.
27. Upton, A. C. Are There Thresholds for Carcinogenesis on the Problem of Low Level Exposure : In : *Living in A Chemical World.* , Proceedings of an International Conference on the Occupational and Environmental Significance of Industrial Carcinogens, New York Academy of Sciences, New York, 1988.
28. Calabrese, E. J. , *Polluters and High Risk Groups*, John Wiley and Sons, New York, 1978.
29. Calabrese, E. J. , *Nutrition and Environmental Health, The Influence of Nutritional Status on Polluters on Carcinogenicity, Volume I. The Vitamins*, John Wiley and Sons, New York 1980.
30. Calabrese, E. J. *Nutrition and Environmental Health, The Influence of Nutritional Status on Kirteticit on Carcinogenicity, Volume II. : Minerals and Micronutrients*, John Wiley and Sons, New York 1980.
31. National Research Council : *Toxicity Testing Strategies to Determine Needs ant Priorities*, National Academy Press, Washington, 1984.
32. Tomatis L. , Aitio, A. , Wilbourn J et al : *Human Carcinogens so far Identified. Review*, *Jpn J. Cancer Res.* 80, 795, 1980.
33. Smith, M. Grant, L. D. Sors, A. (Eds) *L. Lead Exposure and Child Development : An International Assesment*, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht, 1989
34. Gochfeld, M. *Environmental Risk Assement*, in Last, J. M. Wallace R. B.

- Maxcy-Rosenau - Last, Public Health and Preventive Medicine, Appleton and Lange, 13. Ed. Norwalk, 1992.
35. Fischhoff, B. Slovic, P. Lichstentein, S. Read, S. Combs, B. , How Safe is Safe Enough a Psychometric Study of Attitudes Towards Technological Risks and Benefits, Policy Sciences 8, 127-152, 1978.
  36. National Research Council, Risk Assessment in the Federal Government, Managing the Process, National Academy Press, Washington, 1984.
  37. Güler,Ç.,Çobanoğlu,Z.Gürültü, Çevre Sağlığı Temel Kaynak Dizisi No.19,TC Sağlık Bakanlığı Sağlık Projesi Genel Koordinatörlüğü, TC. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, ISBN 975-7572-44-6 ,Ankara 1994.
  38. Garstein, R. D. , Lowy, A. , Greene, M. I. Epidermal Antigen Presenting Cells in Activation of Suppression, Identification of a New Functional Type of Ultraviolet Radiation-Resistant Epidermal Cell J Immunol, 132, 563, 1984.
  39. Güler,Ç.,Çobanoğlu,Z. Kapalı Ortam Hava Kirlenmesi, Çevre Sağlığı Temel Kaynak Dizisi No.9,TC. Sağlık Bakanlığı Sağlık Projesi Genel Koordinatörlüğü, TC. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, ISBN 975-7572-57-8, Ankara 1994.
  40. Güler,Ç.,Çobanoğlu,Z. Konut Sağlığı, Çevre Sağlığı Temel Kaynak Dizisi No.10,TC Sağlık Bakanlığı Sağlık Projesi Genel Koordinatörlüğü, TC Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, ISBN 975-7572-58-6, Ankara 1994.
  41. Wolfe,M.S.Disease of Travellers,CİBA Clin.Symp.36,1,1984.
  42. Güler, Ç. Sağlık Eğitimi, Hatiboğlu Yayınevi, Ankara, 1991
  43. Güler, Ç. Turizm Sağlığı Eğitimi, Turist Sağlığı ve Hekimliği Bülteni, 2,8,1-4, Mayıs 1992.
  44. Güler, Ç. Turist Sağlığı ile İlgili Olarak Yapılması Gereken Uygulamalar, Turist Sağlığı ve Hekimliği Bülteni, 3,17,,Şubat 1992.
  45. Güler, Ç. Turizm Sağlığında Riskli Turist Grupları ve Turizm Güvenliği, Turist Sağlığı ve Hekimliği Bülteni, 3,16,Ocak 1992
  46. Güler, Ç. Yolculuk Endüstrisi ve Sağlık Bağlantıları, Turist Sağlığı ve Hekimliği Bülteni, 2,15,1-4, Aralık 1994.
  47. Güler, Ç. Hacla İlgili Olarak Alınması Gereken Sağlık Önlemleri, Turist Sağlığı ve Hekimliği Bülteni, 2,14,1-4, Kasım 1991.
  48. Güler, Ç. Turizm Çalışanlarının Sağlık Eğitimi, Turist Sağlığı ve Hekimliği Bülteni,2, 13,Ekim 1991.
  49. Keystone J.,Sawyer, R., Dismukes, R., Kozarsky, P.Inadequate Health Recommendations Given to Traveller by Travel/Health Clinics in North America. Abstract Second Conference on International Travel Medicine, Atlanta, 1991.
  50. CDC,Health Information for International Travel, Superintendent of Documents, Washington DC, Atlanta, 1992.
  51. Güler, Ç. Turist Sağlığı ve Hekimliği, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Yayın No. 90/52, Kısa Dizi No.10, Ankara, 1990.
  52. Güler,Ç.,Çobanoğlu,Z.,Turist Sağlığı, Çevre Sağlığı Temel Kaynak Dizisi

No.25,TC Sağlık Bakanlığı Sağlık Projesi Genel Koordinatörlüğü, TC. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, ISBN 975-7572-26-8,Ankara 1994.

53. Dawood,R.M. Preparation for Travel, British Medical Bulletin,49, 2,269-284,1993.
54. Giannioca,L. Abdussalam, M., Guttuso,C.Tourist Health :A new Branch of Public Health,vol.1,Proceeding of the International Meeting on Prevention and Control of Infections in Tourists in the Mediterranean Area, Rimini, February 8 11,1988, WHO,Geneva, 1988.
55. Ferenchick,G.S.,Havlichek, D.H.Primary Prevention and International Travel Infections,Immunisations and Antimicrobial Prophylaxis, J.Gen. intern. Med.4,247,1989.
56. Jong,E.C.Infectious Disease Problems During International Travel.Emerg.vore Q,4,47,1988.
57. WHO,International Travel and Health,Vaccination Requirements and Health Advice, Geneva, WHO, 1983.
58. WHO, Internaitional Travel and Health, Vaccination Repuirements and Health Advice, Geneva, WHO, 1989.
59. Staffen, R.Raebe, P.A.Vaccination Pour Les Voyages Internationeaux, World Health Statistics Quarterly, 42, 2, 85-89, 1989.
60. Raccardt, C.P.Protection Vaccinale et Conseils aux Voyageurs, World Health Statistics Quarterly, 42, 2, 61-69, 1989.
61. WHO, International Travel and Health, Vaccination Requirement and Health Advice, Geneva, WHO, 1989.
62. Güler,Ç. Yurtdışına Gidecek Olanlara Yol Göstermek Üzere Hazırlanan Sağlık Rehberi Hangi Bilgileri İçermelidir? Turist Sağlığı ve Hekimliği Bülteni, 5,34, Temmuz 1994.
63. Güler, Ç. Turistlerle İlgili Olarak Yolculuk Öncesi Yapılması Gerekenler. Turist Sağlığı ve Hekimliği Bülteni, 4,33,1-4, Haziran 1993.
64. Turizm, Büyük Larousse, C.19., 11759-60, İstanbul, 1990.
65. Passini, W. Tourist Health as a New Branch of Public Health, World Health Statistics Quartorly, 42, 2, 77-84, 1989.
66. Turizm Çeşitlerinin Tanımı ve Organizasyonları, 1989/1, Ankara, 1989.
67. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, 13 Temmuz 1983, 18113 sayılı Resmî Gazete.
68. 3184 Sayılı İmar Kanunu, 9 Mayıs 1985, 18749 sayılı Resmi Gazete.
69. 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu, 11.8.1982, 18132 sayılı Resmi Gazete.
70. 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu, 16.3.1982, 17635 sayılı Resmi Gazete
71. 2872 sayılı Çevre Kanunu, 11.7.1983 tarih, 18132 sayılı Resmi Gazete
72. International Civil Aviation Organisation, Development of World Schedule Revenue Traffic, 1945-86, Statistics, Montreal, ICAD, 1987.
73. Raccardt, C.P.Protection Vaccinale et Conseils aux Voyageurs, World Health Statistics Quarterly, 42, 2, 61-69, 1989.

74. Cossar, C.H., Raid, D. Health Hazards of International Travel, World Health Statistics Quarterly, 42, 2, 61-69, 1989.
75. Güler, Ç. Turistik Bölgelerde Sağlık Sorunları ve Hizmetleri, Halk Sağlığı Bülteni, (İstanbul), 3,8, 17-19, Nisan, 1989.
76. Robert E. Black, Escherichia Coli Diarrhea, in Last, J.M. and Wallace, R.B. Maxcy-Rosenau - Last Public Health & Medicine, 13. ed., pgs.178-80, Prentice-Hall International Inc, East Norwalk, Connecticut, 1992.
77. Velimirovic, B., Health Promotion and Tourism, World Health Statistics, 42, 2, 21-43, 1989.
78. Schroeder, S.A. et al (ed), Current Medical Diagnosis and Treatment, Prentice Hall International Inc., Connecticut, USA, 1989.
79. Vos, M.W. Air Travel for the Chronically Ill and Elderly, Am Fam. Physician (Mach), 27, 235, 1983.
80. AMA Commission on Emergency Medical Services, Medical Aspects of Transportation Aboard Commercial Aircraft, JAMA, 247, 1007, 1982.
81. AMA Commission on Emergency Medical Services and Department of Transportation Air Ambulance Guidelines, 2. ed., OOT HS806, 703, NTS- 42, 1986.
82. Mills, F.J., Harding, R.M. Fitness to Travel by Air, 2. Specific Medical Consideration, Br. Med. J. 286, 1340, 1983.
83. Schlye W.S. Barotrauma During Air Travel, Hosp. Med. July, 19, 119, 1983.
84. Schwarz, J.S., Bencowitz, M., Moser, K.M. Air Travel Hypoxemia with Chronic Obstructive Pulmonary Disease, Ann. Intern. Med. 100, 473, 1984.
85. Steffan, R. et al, Health Problems After Travel in Developing Countries, J. Infect. Dis. 156, 84, 1987.
86. Molfe, M.S. Disease of Travellers, CIBA Clin. Symp. 36., 1, 1984.
87. Güler, Ç. Turist Sağlığı ve Hekimliği: Önemli Bir Halk Sağlığı Sorunu, Turist Sağlığı ve Hekimliği Bülteni, 1, 1, Ekim 1990.
88. Güler, Ç. Turizm-Çevre Etkileşimi-1, Turist Sağlığı ve Hekimliği Bülteni, 2, 11, 1-4, Ağustos 1991.
89. Olalı, H., Turizm Politikası ve Planlaması, İşletme Fakültesi Yayın No. 228, İstanbul, 1990.
90. Bayer, M. Zekai, Milli Parklar, Önemi, İlişkileri, Planlaması, Ankara, 1966.
91. Güler, Ç. Turizm ve Ekolojik etkileri, Turist Sağlığı ve Hekimliği Bülteni, 5, 40, 1-4, Ocak 1994.
92. Last, J.M. Public Health and Human Ecology, Appleton-Lange, East Norwalk, Connecticut, 1987.
93. Howe, M.G., Laroine, J.A. Environmental Medicine, William Hainemann Medical Books Ltd. London, 1973.
94. Kruss, F., Grafe, A. Effects of Recreation Trampling on Natural Area Vegetation, Journal of Leisure Research, 17, 3, 180, 1985.
95. Wall, G., Wright, C. The Environmental Impact of Outdoor Recreation, University of Waterloo, Publ. Number, 11, pg. 4., Ontario, 1977.
96. Nebel, B.J. Environmental Science, Third ed., Prentice Hall, Englewood Cliffs, 1990.

97. Işık O., Şehirlerde, Şehirleşmeye ve 21. Yüzyılın Eşiğinde Türkiye Şehirlerine Dair, Toplum ve Hekim, Mayıs-Haziran 1999, Cilt 14, Sayı 3, Sayfa 163-175.
98. City Planing for Health and Sustainable Development, EUR/ICP/POLC 06 03 05B, European Sustainable Development and Health Series:2, WHO, 1997.
99. Güler Ç., Çobanoğlu Z., Şehirleşme ve Çevre Sağlığı, Çevre Sağlığı Temel Kaynak Dizisi No:26, Sağlık Bakanlığı Sağlık Projesi Genel Koordinatörlüğü, 1994, Ankara.
100. Earth Summit, Press Summary of Agenda 21, United Nations Conference on Environment and Development, Rio de Janeiro, Brazil, 3-14 June 1992.
101. Türkiye Gündem 21, Türkiye Ulusal Gündem 21 Hazırlanması ve Uygulanması Projesi, T.C. Çevre Bakanlığı, 1997.
102. Aycan S., Afşar O., Özkan S., Demirören M., Evcı D., Sağlık 21. Yüzyılda Herkes İçin Sağlık, TC. Sağlık Bakanlığı, Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 1999, Ankara.
103. Sağlıklı Şehirler Projesi Geliştirmek İçin Yirmi Adım, Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi, 1992 (Türkçe Tercüme).
104. Health 21, Health for All in the 21st Century, European Health for All Series No.6, WHO/EURO, Copenhagen, 1999.
105. 1998 Belgeli Turizm İşletmeleri İstatistik Yıllığı, Turizm Bakanlığı İşletmeler Genel Müdürlüğü, 1998, Ankara
106. Maxcy-Rosenau-Last, Public Health and Preventive Medicine, pp.628, 1998.
107. UV and the Ozone Layer, The ABC's, Environment Canada's World Wide Web Site, 17.07.1999.
108. UV Index: What is the UV Index?, United States Environmental Protection Agency Web Site, 16.10.1999.
109. J.L.M. Hawk, Cutaneous Photobiology Chapter 21, in Rook, Williams-Ebling. Textbook of Dermatology, 1992.
110. Nonionizing Radiation Protection, WHO Regional Publications European Series No.10, Copenhagen.
111. IARC Monographs on the Evaluation of Carcinogenic Risks to Humans, Volume 55, Solar and Ultraviolet Radiation, IARC, Lyon-France, 1992.
112. AFC International, Inc. PO Box 408, Cedar Lake, In 46303, 12644 Wicker Ave, Unit C.: [Http://www.afcintl.com/applica2.htm](http://www.afcintl.com/applica2.htm).
113. Ahearn DG, Crow SA, Simmons RB: Fungal Colonization of Air Filters and Insulation in a Multi-story Office Building: Production of Volatile Organics. Curr Microbiol, 35(5):305-8 1997 Nov
114. Akbar-Khanzadeh F, Greco TM. Health and Social Concerns of Restaurant/Bar Workers Exposed to Environmental Tobacco Smoke. Med Lav, 87(2):122-32 1996 Mar-Apr
115. American Thoracic Society: Environmental Controls and Lung Disease. Am Rev Respir Dis 142: 915, 1990
116. Antony VN. Personal Methods of Controlling Exposure to Indoor Air Pollution. In : Principles and Practice of Environmental Medicine, Ed. Alice Bezman Tarcher. Plenum Medical Book Company, New York, 1992.

117. Aviado DM. Cardiovascular Disease and Occupational Exposure to Environmental Tobacco Smoke. *Am Ind Hyg Assoc J*, 57(3):285-94 1996 Mar
118. B.Cooke,T.P. Indoor Air Pollutant, A literature Review, *Reviews on Environmental Health*, 9.3.1991.
119. Bhambhani Y, Burnham R, Snidmiller G. Effects of 10 ppm Hydrogen Sulfide Inhalation in Exercising Men And Women. *Cardiovascular, Metabolic an Biochemical responses. J Occup Environ Med*, 39(2): 122-9 1997 Feb.
120. Bhambhani Y, Burnham R, Snidmiller G. Effects of 10 ppm Hydrogen Sulfide Inhalation on Pulmonary Function in Healthy Men And Women. *J Occup Environ Med*, 38(10): 1012-7 1996 Oct.
121. Biosystems, A Division of Bacou USA Safety, Inc. 651 South Main St. Middletown,CT 06457.[Http://www.biosystems.com/appnotes/perilsof.htm](http://www.biosystems.com/appnotes/perilsof.htm).
122. Boev VM, Nikorov AA, Perepelkin SV. Effects of Hydrogen Sulfide Containing Gas Condensate on the Hepatic Microsomal Monooxygenase System. *Gig Sanit*, (5):5-6 1997 Sep-Oct.
123. Bolton, M.E., Alamo, A.L.: Lack of Teratogenic Effects of Air at High Ambient Pressure in Rats. *Teratology*, 24:181-185,1981.
124. Bolton, M.E.:Scuba Diving and Fetal Well-Being; A Survey Of 208 Women. *Undersea Biomed. Res.*, 7:183-189,1980 .
125. Brady, P., Myers, R.A.M., Adams Cowley, R.: Orogenital Sex as a Cause of Nonfatal Air Embolism in Pregnancy. *Obstet Gynecol*, 61:653-657,1983.
126. Ceyhan O. Konut ve İnsan Sağlığı, Ed.:Öztürk Y, Günay O. Aile Sağlığı El Kitabı. Erciyes Üniversitesi Yayınları No:83. Kayseri 1995.
127. Committee on Passive Smoking , National Resaerch Council: *Environmental Tobacco Smoke: Measuring Exposures and Assessing Health Effects*, National Academy Press, Washington, 1986.
128. De Koning HW, Smith KR, Last JM: Biomass fuel combustion and health. *Bull WHO* 63:11-26, 1985.
129. Dirican MR. Toplum Hekimliği (Halk Sağlığı) Dersleri. Hatipoğlu Yayınevi, Ankara, 1990.
130. Dobowski KM, Luke JL. Measurement of Carboxyhemoglobin and Carbon Monoxide in Blood. *Ann Clin Lab Sci* 3:53, 1953.
131. *Encyclopedia of Occupational Halth and Safety*, Vol: I-II-III-IV, 4 th Edition. International Labour Office, Geneva 1998
132. Ferm, V.H.:Teratogenic Effect of Hyperbaric Oxygen. *Proc. Soc. Exp. Biol. Med.*,116: 975-976,1964
133. Fernandez-Bremauntz AA; Ashmore MR. Exposure of Commuters to Carbon monoxide in Mexico City II. Comparison of in-Vehicle and Fixed Site concentrations. *J Expo Anal Environ Epidemiol*, 5(4):497-510 1995 Oct-Dec.
134. Fişek N., *Halk Sağlığına Giriş*, Ankara, 1983
135. Fujikura, T.: Retrolentar Fibroplasia and Prematurity in Newborn Rabbits Induced by Maternal Hyperoxia. *Am. J. Obstet. Gynecol.*, 90:854-858,1964.
136. Gil L, Adonis M, C'aceres D. Impact of Outdoor Pollution on Indoor Air Quality. The Case of Downtown Santiago (Chile). *Rev. Med Chil*, 123 (4): 411-25 2995 Apr.

137. Girman JR, Chang YL, Hayward SB. Causes of Unintentional Deaths from Carbon Monoxide Poisoning in California. *West J Med*, 168(3):158-65 1998 Mar.
138. Godish T: *Indoor Air Pollution Control*, Lewis Publishers, Chelsea, Michigan, 1989.
139. Güleç M, Tekbaş F, Kır T, Ceylan S., *Toplu Yaşam Yerlerinde Fiziksel Barınma Koşullarının Saptanması. VI. Ulusal Halk Sağlığı Kongresi Özet Kitabı*, s 415, 14-18 Nisan 1999, Adana
140. Halliwell, B., Gutteridge, M.C.: Oxygen Toxicity, Oxygen Radicals, Transition Metals An Disease. *Biochem. J.*;219:1-14, 1984.
141. *Health Aspects Related to Indoor Air Quality*, Euro Reports and Studies 21, WHO, Regional Office for Europe, Copenhagen, 1979.
142. Hollowel CD., Miksch RR: Sources and Concentrations of Organic Compounds in indoor air environments. *Bull NY Acad Med* 57:962,1981.
143. Houck PM; Hampson NB. Epidemic Carbon Monoxide Poisoning Following a Winter Storm. *J Emerg Med*, 15(4): 469-73 1997 Jul-Aug.
144. Hsu LH, Wang JH. Treatment of Carbon Monoxide Poisoning with Hiperbaric Oxygen. *Chung Hua I Hsueh Tsa Chih (Taipei)*, 58(6):407-13 1996 Dec.
145. John DO, Tarcher AB. Environmental and Biological Monitoring. In: *Principles and Practice of Environmental Medicine*, Ed. Alice Bezman Tarcher. Plenum Medical Book Company, New York, 1992.
146. Kaye HK. Pulmonary Responses to Gases and Particles. In: *Public Health and Preventive Medicine*. Eds: Last JM., Wallace RB. Maxcy-Rosenau-Last, , Appleton and Lange 14 th. ed. Norwalk, 1992.
147. Last JM. Housing and Health. In: *Public Health and Preventive Medicine*. Eds: Last JM., Wallace RB. Maxcy-Rosenau-Last, , Appleton and Lange 14 th. ed. Norwalk, 1992.
148. Laties VG, Merigan WH. Behavioral Effects of Carbon Monoxide on Animals and Man. *Annu Rev Pharmacol Toxicol* 19:357, 1979.
149. Li MY, Xie SJ, Yang CW. Air Analysis of the Doctor and Nurse Offices in Tall Hospital Buildings. *Chung Hua Hu Li Tsa Chih*, 31(4):193-6 1996 Apr.
150. Moriske HJ, Drews M, Ebert G, . Indoor Air Pollution by Different Heating Systems: Coal Burning, Open Fireplace and Central Heating. *Toxicol Lett*, 88(1-3):349-54 1996 Nov.
151. Neufert E, *Bau-Entwurfslehre (Çev. Erkan A. Yapı Tasarımı Temel Bilgileri)* 30. Baskı. Güven Yayıncılık, Ankara, 1983.
152. Park JH, Spengler JD, Yoon DW, . Measurement of Air Exchange Rate Stationary Vehicles and Estimation of in-Vehicle Exposure. *J Expo Anal Environ Epidemiol*, 8(1):65-78 1998 Jan-Mar.
153. Sexton K, Ryan PB: Assessment of Human Exposure to Air Pollution: Methods, Measurements and Models. In: *Air pollution the Automobile, and Public Health*, p 207, Watson AY, Bates RR, Kennedy D.(eds.), Health Effects Institute, National Academy Press. Washington, 1988.
154. Skrajny B, Reiffenstein RJ, Sainsbury RS. Effects of Repeated Exposures of

- Hydrogen Sulfide on Rat Hippocampal EEG. *Toxicol Lett*, 84(1):43-53 1996 Jan.
155. Spangler, JD, Sexton, K. Indoor Air Pollution: A Public Health Perspective, *Science*, 221, 9-17, 1983.
  156. Spengler JD, Outdoor and Indoor Air Pollution. In: Principles and Practice of Environmental Medicine , Ed. Alice Bezman Tarcher. Plenum Medical Book Company, New York, 1992.
  157. Spengler JD, Soczeg ML: Indoor Air Pollution. A Public Health Perspective. *Science* 221:9,1983.
  158. Srole L, Langner TS, Michael ST: Mental Health in the Metropolis: the Midtown Manhattan Study. New York: John Wiley & Sons, 1969.
  159. Sungur T., Hijyen ve Koruyucu Hekimlik. No: 452, İstanbul, 1980.
  160. Tabibzadeh I, Rossi-Espagnet A, Maxwell R: Spotlight on the Cities; Improving Urban Health in the Developing World. Geneva: World Health Organization, 1989.
  161. Tekbaş ÖF, Ceylan S, Hamzaoğlu O. Askerlik Öncesi ve Askerlik Başlangıcında Sigara Kullanma Sıklığının Karşılaştırılması. VI. Ulusal Halk Sağlığı Kongresi Özet Kitabı, s 470, 14-18 Nisan 1999, Adana.
  162. Tekbaş ÖF, Vaizoğlu S, Güler Ç. Impact of Outdoor Pollution on Indoor Air Quality. The Case of Downtown Ankara. Abstract Book p 362. (07E130) 4th Congress of Balkan Military Medical Committee, Jun 6-10, 1999, Bucharest, Romania.
  163. Tekbaş ÖF. Toplu Yaşanılan Yerlerde Sağlıklı Barınma Koşulları. Tıbbi Dökümantasyon Merkezi, Toplum Sağlığı Dizisi No:22, Ankara, 1999.
  164. Terao A, Konishi M, Baba S. Exposure to Tobacco Smoke in a Japanese Urban Population. An Analysis Using Biochemical Markers of Smoking. *Nippon Koshu Eisei Zasshi*, 45(1): 3-14 1998 Jan.
  165. TS 12033 Nisan 1996, ICS 13.020, Türk Standardları Enstitüsü, Ankara .63
  166. Turiel CD, Hollowel CD, Miksch RR: The Effects of Reduced Ventilation on the Indoor Air Quality of an Office Building. *Atmos Environ* 17:51,1983.
  167. US Environmental Protection Agency: The Inside Story-A Guide to indoor Air Quality, EPA/400/1-88/0004, USEPA, Washington, 1988.
  168. Vaizoğlu SA, Kapalı Ortam Hava Kalitesi, Tıbbi Dökümantasyon Merkezi, Toplum Sağlığı Dizisi No:16, Ankara, 1998.
  169. Wadden RA, Scheff PA: Indoor Air Pollution, John Willey & Sons, New York 1983.
  170. XU X, Cho SI, Sammel M. Association of Petrochemical Exposure with Spontaneous Abortion. *Occup Environ Med*, 55(1): 31-6 1998 Jan.
  171. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik. 9 Mart 1989 gün ve 20103 sayılı Resmi Gazete.
  172. Arashidani K, Yoshikawa M, Kawamoto T, Matsuno K, Kayama F, Kodama Y Indoor Pollution from Heating. *Ind Health* 1996;34(3):205-15.
  173. Thomsen JL, Kardel T. Intoxication at Home due to Carbon Monoxide Production from Gas Water Heaters. *Forensic Sci Int* 1988 Jan;36(1-2):69-72.

174. Stevenson KJ. Measurements of Carbon Monoxide and Nitrogen Dioxide in British Homes Using Unflued Heating or Cooking Appliances. *Tokai J Exp Clin Med* 1985 Aug;10(4):295-301.
175. Fabre M., Cabot C., Ducasse JL., Virenque Ch., Cathala B. Carbonmonoxide Poisoning in the Midi Pyrenees. *Indoor Built Environ* 1999;8:176-178.
176. Green E, Short S., Shuker LK., Harrison PTC. Carbon Monoxide Exposure in the Home Environment and the Evalutaion of Risks to Health-A UK Perspective. *Indoor Built Environ* 1999;8:168-175.
177. Sung-Ok Beak, Seung-Man Hwang, Young-Hun Moon. Carbon Monoxide Pollution in Korea:Public Health Implications. *Indoor Built Environ* 1999;8:156-167.
178. Tekbaş ÖF, Vaizoğlu SA, Güler Ç. Şofben Zehirlenmelerinden Korunma Önlemleri ve İki Olgu Takdimi. (Preventing Accidental Carbon Monoxide Poisoning and Two Case Report) VI. Ulusal Halk Sağlığı Kongresi, Bildiri Özet Kitabı. (VI. National Public Health Congress Abstract Book) İnönü Üniversitesi (İnönü University) , 1999 Malatya, Turkey, 1999.
179. Manel J., Gabrion I., Raspiller MF., Flesch F., Krencker E., Lambert H. Epidemiology and Prevention of Accidental Poisoning by Carbon Monoxide in the East of France. *Indoor Built Environ* 1999;8:179-183.
180. Guy S., Jacques L., Leclerc JM., Prevost C. Campaing to Prevent Accidental Carbon Monoxide Poisoning in the Residential Setting. *Indoor Built Environ* 1999;8:189-192.
181. Chong CK, Senan P, Kumar GV, Carbon Monoxide Poisoning from Gas Water Heater Installed and Operated in the Bathroom. *Med J Malaysia* 1997 Jun;52 (2):169-71.
182. Chan BH., Hong CJ., Pandley MR., and Smith KR. Indoor Air Pollution in Developing Countries, *World Health Statistical Quarterly*, 43,127-138 (1990).
183. Smith KR. Total Exposure Assessment: Impication for Developing Countries, *Environment*, 30,16-20 (1988).
184. Commins B. Health Implications of Indoor Air Pollution in Developing Countries. In *Quality of the Indoor Environment*. Ed.Lester JN., Perry R.,Reynolds GR. London pp 105-118 (1992).
185. Setiani O. Indoor Air Quality and Ventilation Strategies in the use of Combustion Space Heating Appliances in Housing. *Hiroshima J Med Sci* 1994 Dec;43(4):163-7.
186. Verhoeff AP, van der Velde HC, Boleij JS, Lebret E, Brunekreef B. Detecting Indoor CO Exposure by Measuring CO in Exhaled Breath. *Int Arch Occup Environ Health* 1983;53(2):167-73.
187. Spengler JD, Outdoor and Indoor Air Pollution. In: *Principles and Practice of Environmental Medicine*, Ed. Alice Bezman Tarcher. Plenum Medical Book Company, New York, 1992.
188. Carbon-monoxide; in *WHO Air Quality Guidelines for Europe*. WHO Regional Publications, European Series No:23. Copenhagen, World Health Organisation, 1987, pp 210-220.
189. WHO /EURO, *Indoor Air Pollutants, Exposure and Health Effects*. Quality

- WHO Regional Office for Europe, Copenhagen. EURO Reports and Studies 78 (1983)
190. International EMF Project, Health and Environmental Effects of Exposure to Static and Time Varying Electric and Magnetic Fields, WHO,1996. (1)
  191. Güler Ç. Elektromanyetik Kirlilik. Çevre Sağlığı Temel Kaynak Dizisi No: Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Ankara.(2)
  192. Bilir N. Radyasyon ve Sağlık, Halk Sağlığı Kurumu Derneği, Sağlık ve Sosyal Yardım Vakfı, Teknik Rapor No:1 Ankara, 1994.(3)
  193. Maxcy- Rosenau-Last ; Public Health and Preventive Medicine; Fourteenth edition; Page 631-638; 1998 (4)
  194. Moulder John E, Foster KR. Biological Effects of Power Frequency Fields as they Relate to Carcinogenesis, Proc Soc Exper Biol Med 209:309-324,1995 (5)
  195. Moulder John E, Electromagnetic Fields and Human Health,<http://www.mcw.edu/gcra/cop/cell-phone-health-FAQ/toc.html> (6)
  196. F.Sh.WHO/205 :Electromagnetic Fields – Extremely Low Frequency (elf) ;1998 (7)
  197. Moulder JE, Power Frequency Fields and Cancer. Crit Rev.Biomed Engineering 26:1-116,1998. (8)
  198. Jovine JOHN , "Electromagnetic Fields and Your Health; Popular Electronics Dergisi. 1993 (9)
  199. MA Stuchly: Biological Concerns in Wireless Communications. Crit Rev Biomed Eng 26:117-151,1998 (10)
  200. International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection: Health Issues Related to the Use of Hand-Held Radiotelephones and Base Transmitters. Health Physics 70:587-593,1996.(11)
  201. WHO, EM Fields and Public Health: Physical Properties and Effect on Biological Systems, Fact Sheet No:182 Reviewed May 1998. (12)
  202. Foster KR, LS Erdreich and Moulder JE. Weak Electromagnetic fields and Cancer In the Context of Risk Assessment. Proc IEEE 85:731-746, 1997. (13)
  203. RA Tell. Telecommunication Antenna Installation Guidelines, Richard Tell Associates, Las Vegas, 1996. Available from CTIA, 1250 Connecticut Ave. NW, Suite 200, Washington, DC, 20036. (14)
  204. Hocking B et al: Cancer Incidence an Mortality and Proximity to TV Towers. Med J.Austral. 165:601-605, 1996. (15)
  205. Dolk H. et al. Cancer Incidence Near Radio and Television Transmitters in Great Britain I.Sutton Cvoidfield Transmitter. Am J Epidemiol 145:1-9,1997. (16)
  206. McKenzie et al. Childhood Incidence of a Cute lymphoblastic Leukaemia and Exposure to Broadcast Radiation in Sidney—A Second look. Aust New Zeland J Public Health 22:360-367,1997 (17)
  207. Lai H. And Singh NP. Acute Low-Intensity Microwave Exposure Increases DNA Single-Strand Breaks in Rat Brain Cells. Bioelectromagnetic 16:207-210,1995. (18)

208. Fife B. Health Hazards of Electromagnetic Radiation. Health Wise Publication, p.36-40, 1998. (19)
209. Tekbaş, Ö.F., Çobanoğlu, Z., Vaizoğlu, S.A., Evci, D., Elektromanyetik Alanlar ve Sağlık Atkileri, Tıbbi Dokümantasyon Merkezi, Toplum Sağlığı Dizisi, 37, ISBN 975-7431-37-0, Ankara, 2000.
210. National Council on Radiation Protection and Measurements (NCRP) : Extremely Low Frequency Electric and Magnetic Fields, Draft Report, 1995. Conclusions and Recommendations. Microwave News 15(4) : 12-14, 1995
211. WHO, Electromagnetic Fields, Fact Sheet, No. 193, WHO, Geneva, June 2000.
212. Health Canada, Cilincal and Consumer Radiation Hazards Division, Radiation Protection Bureau, Ottawa, ON, Canada, 1997.
213. Australia, Public & Environmental Health Service, Elektrik and Magnetic Fields from Electric Power : Is There a Health hazard? Radiation Protection Branch, Public & Environmental Health Service, Department of Human Services, Adelaide, South Australia, 2000.
214. National Electrical Safety Board, Electrical and Magnetic Fields-Swedish Practice in Relation to the Masatricht Precautionary Principle- Guidance for National Authorities and Desicion- Makers, Stockholm, Sweden, 25 sept. 1996.
215. IEEE-USA, Human exposure to radiofrequency fields from portable and mobile telephones and other communication devices, IEEE-USA Committee on man and Radiation (COMAR), IEEE, Washington, 1999.
216. Güler, Ç. , Çobanoğlu, Z. , Elektromanyetik Radyasyon, Çevre Sağlığı Temel Kaynak Dizisi No. 32, Tc Sağlık Bakanlığı Sağlık Projesi Genel Koordinatörlüğü, TC Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, ISBN 975-7572-33-0, Ankara 1994.
217. Sanalan Y., Nükleer Olmayan Radyasyon da Var; Elektromanyetik Kirillik Etkileri Sepozyum Kitabı, S :1-5; Ankara 1999
218. International EMF Project, WHO, 1996
219. Maxcy- Rosenau-Last ; Public Health and Preventive Medicine; Fourteenth edition; Page 631-638; 1998
220. Brodeur, P; The Magnetic Field Menace; MACWORLD, pp.136-145; 1990
221. Özaktaş M.H; Günlük Hayatta Karşılaşılan Elektromanyetik Alanlar ve İnsan Sağlığı Elektromanyetik Kirillik Etkileri Sepozyum Kitabı, S 7-13; Ankara 1999
222. Environmental Protection Agency. Draft report on the Evaluation of the Potential Carcinogenicity of Electromagnetic fields; 1990.
223. Feero, W.E. Magnetic Field Management. Scientific Workshop on the Health Effects of Electromagnetic on Workers. HHS, US. Public Health Service, Centers for Disease Control, National Institute for Occupational Safety and Health. 1991
224. Fox, E.E. The Next Generation of Interactive Technologies. Communications of the ACM, 32(7), 872-880; 1989
225. Marha, K., Pathak, B. & Charron, D. Emissions from Video Display Terminals

- and Their Measurement: A training manual. Canadian Centre for Organizational Health and Safety. Report No. P86-19E. . 1986
226. Monitor Radiation News. Vol. 1. Santa Monica, California: Norad; 1992.
227. NIOSH Publications on Video Display Terminals, HHS, Public Health Service, Centers for Disease Control, National Institute for Occupational Safety and Health, Division of Standards Development and Technology Transfer. Cincinnati, Ohio. 1991.
228. NIOSH Sponsored Workshop on the Health Effects of Electromagnetic Radiation on Workers. Cincinnati, Ohio. 1991.
229. O'Conner, R. J. Seeking ELF Relief. MACWORLD, pp.124-129; 1991
230. Preventive Medicine. INFOWORLD, pp.74-78. 1990
231. Westin, A; Organizational Culture and VDT Policies: A Case Study of the Federal Express Corporation. In Sauter, S., Dainoff, M., & Smith, M. (Eds.), Promoting Health and Productivity in the Computerized Office: Models of Successful Ergonomic Interventions pp.147-168; . 1990.
232. Yeaman, A.R.J. Put your omputer in the most efficient environment. Instructional Innovator, 29(1), 32-36. 1984
233. F.Sh.WHO/205 :Electromagnetic Fields – Extremely LowFrequency (elf) ;1998
234. Jovine JOHN , "Elecromagnetic Fields and your Health; Populer Electronics" Dergisi. 1993
235. James C.Lin Advances in Electromagnetic Fields in Living Systems Volume 1; p 155-183; 1994
236. Wired to the World," Newsweek, December 14, p. 20, 1998
237. Evcı, E. D., Vaizoğlu S., Tekbaş F., Güler Ç. Determination of Exposure Levels to UV Light in People Bathing on a Public Beach in Southern Turkey, International Public Health Congress "Health 21 in Action" Abstract Book, pp.92 8-12 October 2000, İstanbul.
238. Tekbaş F., Vaizoğlu S., Evcı E. D., Güler Ç., Ionising Radiation Levels Within Smoking-free Indors, International Public Health Congress "Health 21 in Action" Abstract Book, pp.93 8-12 October 2000, İstanbul.
239. Evcı E. D., Aycan S., Oğuz Z., Yücel Ş., Health Problems on Tourism and Health, International Public Health Congress "Health 21 in Action" Abstract Book, pp.164 8-12 October 2000, İstanbul,
240. Aycan S., Evcı E. D., Healthy Cities Project in Turkey, International Public Health Congress "Health 21 in Action" Abstract Book, pp.165 8-12 October 2000, İstanbul.
241. Aycan S., Evcı E. D., Bunsuz O., Çolakoğlu M., National Envinronmental Health Action Plan for Turkey, international Health Congress "Health 21 in Action" Abstract Book, pp.97 8-12 October 2000, istanbul.
242. Tekbaş Ö. F., Çobanoğlu Z., Vaizoğlu S. A., Evcı E. D., Elektromanyetik Alanlar ve Sağlık Etkileri, Tıbbi Dökümantasyon Merkezi, Toplum Sağlığı Dizisi, 37, ISBN 975-7431-37-0, Ankara, 2000.
243. Akdur R.: Çevre Sağlığı, Halk Sağlığı (Akdur R., Çöl M., ışık A. İdil A., Durmuşoğlu M., Tunçbilek A) ANTİP A. Ş. Yayınları, Ankara 1998 s: 53-241
244. Akdur R.: Konut Sağlık ve Türkiye'de Durum, Ankara Tabip Odası Bülteni

sayı: 20-23, ekim 1987

245. Akdur R.: Sıtma Eğitim Notları, Sağlık Projesi Genel Koordinatörlüğü, Ankara 1997.
246. Akdur R.: Toplumsal Açından Trafik Kazaları, Ankara ve İzmir Tabip Odaları Bülteni Sayı: 2-411, 1977.
247. Akdur R.: Türkiye'de Sağlık Hizmetleri ve Avrupa Topluluğu Ülkeleri ile Karşılaştırılması Ankara Üniversitesi Basımevi Ankara 1991.
248. Akdur R.: Deprem Yönetimi ve Depremde Sağlık Konu ve Amaçları, Sağlık ve Toplum yıl: 10, özel sayı Temmuz 2000 Ankara.
249. Akdur R.: Türkiye'de Sağlık Hizmetleri ve Avrupa Topluluğu Ülkeleri ile Kıyaslanması (Üçüncü Baskı), Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, 2000.
250. Aygün R.: Akdur R.: Ankara Sitelerdeki Küçük İşyerlerinin Çalışma Koşulları ve İşçilere Ait Bazı Bilgilerin Belirlenmesi Araştırması, I. Ulusal İşçi Sağlığı Kongresi (19-21 Ekim 1978, İstanbul), Ufuk Matbaası, İstanbul 1979 sK: 563-580.
251. Akdur R.: Epidemilerde Çevre Şartlarının Etkisi ve Erzurum'daki Durum, Erzurum Yöresinde Beslenme ve Sağlık Simpozyumu (28-29 Nisan 1986, Erzurum), FAO Türkiye Temsilciliği Yayını, Ankara 1986, s: 56-66.
252. Akdur R.: Bir Epideminin izlenmesi Değerlendirilmesi ve önlenmesi, Sağlık Dergisi (S.S.Y.B. yayın organı), V. 60 sayı: 1 Ankara, 1988.
253. Akdur R.: Sağlıklı Beslenmenin Önemi, Hacettepe Toplum Hekimliği Bülteni, 9. 4. 1988 s. 4-6.
254. Akdur R.: Salgın Nedir ve Nasıl önlenir, UNICEF'den, T.T.B. Haber Bülteni sayı19'a ek, Ankara, 1989.
255. Kasap H., Kasap M. et all (Akdur R.): Residual Efficacy of Pirimiphos Methyl on Anopheles Sachorovi in Çukurova, Turkey, Journal of the American Mosquito Control Association V: 8 no: 1 March 1992.
256. Akdur R.: Demografik ve Sosyo Kültürel Gelişmelerin Sağlık Hizmetlerine Yansımaları, Sağlık ve Sosyal Yardım Vakfı Dergisi, yıl: 3 sayı: 1, Ankara, 1993.
257. Çöl M. Çöl C., Afşar O., Çalışkan D., Akdur R.: Ankara Numune Hastanesine Başvuran Yanık Olgularının Analizi, Sağlık ve Sosyal Yardım Vakfı Dergisi, yıl: 4 sayı: 2, Ankara, 1994.
258. Piyal B., Akdur R., Piyal Y. B.: Kendi Bildirimlerine Göre ankara üniversitesi Tıp Fakültesi Çalışanlarında Bazı Mesleki Risk Etmenleri, Ankara üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası Cilt: 49 sayı: 4 1996 (Ayrıca V. Ulusal Halk Sağlığı Kongresi 12-16 Ekim 1996, İstanbul sözlü olarak sunulmuş ve kongre kitabında da yer almıştır. Marmara Ü. T. F., İstanbul 1996 s: 494-499.
259. Akdur R.: Çevre Kirliliği ve İnsan Sağlığı, Biyoetikten Seçmeler, Biyoetik Derneği Yayın no: 1, Ankara, 1996 s: 11-13.
260. Akdur R.: Turizm ve Sıtma, Turizm ve Sağlık Semineri, Sağlık Bakanlığı Ana çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü Basımevi, Ankara, 1997.
261. Akdur R.: Gıda Denetiminde Denetçi Davranışı, Gıda Denetçisi Eğitim Materyali T. C. Sağlık Bakanlığı Sağlık Projesi Genel Koordinatörlüğü, Ankara, 1998 s. 607-622.
262. Akdur R.: Sıtma Epidemiyolojisi, Sıtma (Editör özcel A), Türkiye Parazitoloji Derneği yayını no: 16, izmir 1999.
263. Akdur R.: Birinci Basamakta Sıtmaya Yaklaşım, Sürekli tıp Eğitimi Dergisi cilt: 8, sayı: 6 Haziran 1999.

264. Akdur R.: Afetlere Hazırlık ve Afet Yönetimi, Ankara Deontoloji Dergisi, Sayı: 7 Şubat 2000, Ankara, s: 8-13.
265. Akdur R.: Turizm ve Sağlık ilişkisi, Turizm Sağlığı Paneli ve Eğitim Programı Kitabı, T. C. Sağlık Bakanlığı Yayını, Mayıs 2000. s: 53-55.
266. Akdur R.: Turizm Sağlığı Hizmetleri ve Ülke Sağlık Sistemleri, Turizm Sağlığı Paneli ve Eğitim Programı Kitabı, T. C. Sağlık Bakanlığı Yayını, Mayıs 2000. s: 85-89.
267. Aycan S., Bunsuz O., Evcı D., Oğuz Z., Yücel Ş., Turizm Sağlığı Paneli ve Eğitim Programı Kitabı, T. C. Sağlık Bakanlığı temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 25-27 Mayıs 2000.

